

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia powszechna po 1945 – wykład, PG_00205561						
Kierunek studiów	Historia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Historii XX wieku						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Anna Mazurkiewicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem kursu jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu historii powszechnej po II wojnie światowej, w tym identyfikacja kluczowych procesów społecznych, kulturowych i gospodarczych w perspektywie historycznej, w wybranych krajach i regionach świata. Szczególna uwaga poświęcona relacjom międzynarodowym w czasie zimnej wojny, co ma na celu uwrażliwienie studentów na długotrwałe konsekwencje zmian, które nastąpiły w ładzie międzynarodowym po 1945 roku.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTL3_K02] Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, regionu i Europy	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego Europy uwzględniając różnice w powojennym rozwoju obu części kontynentu i drogi do ich przewyższenia.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTL3_W06] Wykazuje znajomość historii porównawczej Europy oraz rozumie powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi	Wykazuje znajomość historii porównawczej Europy oraz rozumie powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi, w tym także w ujęciu globalnym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTL3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTL3_W10] Zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy historycznej	Zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji takie jak nierówności społeczne, przyczyny i skutki migracji i rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy historycznej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii powszechnej (obejmującą główne epoki historyczne) w ujęciu chronologicznym i tematycznym	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii powszechnej od czasu zakończenia II wojny światowej w ujęciu chronologicznym i problemowym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę na temat dorobku historiografii, różnorodności punktów widzenia oraz ma świadomość istnienia w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	Ma zaawansowaną wiedzę na temat dorobku historiografii w zakresie badań nad zimną wojną, rozróżnia jej główne nurty oraz ma świadomość istnienia w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z zakresu historii poprzez właściwy dobór źródeł, ich krytyczną analizę oraz syntezę informacji	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu historii najnowszej powszechnej	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Zakończenie działań wojennych w Europie i na świecie; migracje przymusowe; zimnowojenna doktryna Stanów Zjednoczonych geneza i ewolucja. Komunizm-antykomunizm. Uwarunkowania amerykańskiej polityki względem Niemiec po II wojnie światowej. Przemiany społeczne w USA po II wojnie światowej; ruch na rzecz równouprawnienia ludności kolorowej, kontrkultura, ruch antywojenny, radykalizacja i brutalizacja życia społecznego 1960/70., odrodzenie konserwatyzmu. Etapy konfrontacji i dialogu amerykańsko-radzieckiego. Powstanie i trwanie reżimów komunistycznych Kuba, Korea, Wietnam, Chiny. Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Europy Środkowo-Wschodniej 1945-1991. Proces dekolonizacji Azji (wyb. kolonie francuskie) i Afryki (wyb. kolonie brytyjskie). Procesy integracyjne w Europie po II wojnie światowej. Kryzys i upadek systemu komunistycznego w Europie, 1989-1991. Rozpad i wojny w Jugosławii. Konflikty w Zatoce Perskiej		
Wymagania wstępne i dodatkowe			

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	pytanie z wykładów	51.0%	25.0%
	pytanie z podręcznika	51.0%	25.0%
	pytanie z lektury	51.0%	35.0%
	obecność na wykładach/ konsultacje	95.0%	15.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Podręczniki:</p> <p>J. Holzer, Europa zimnej wojny, Warszawa 2012, rozdz. 1-4; 8-11; 15-17; 23-31; 39-44; 53-55.</p> <p>Zarys dziejów Afryki i Azji, Historia konfliktów, 1869-2000, red. A.Bartnicki, Warszawa 2000, rozdz. 21-46.</p> <p>G. Brown Tindall, D. E. Shi, Historia Stanów Zjednoczonych, Poznań 2002, rozdz. 31-36.</p> <p>P. Calvocoressi, Polityka Międzynarodowa po 1945 r., Warszawa 1998, rozdz. 26.</p> <p>Michał Z. Dankowski, Nora Orłowska, Ameryka Łacińska. Dzieje i kultura, Gdańsk 2016, rozdz. 7.</p> <p>Mieczysław Tanty, Bałkany w XX wieku. Dzieje polityczne, Warszawa 2003, 345-passim.</p>	

Lektury studiowane samodzielnie przez studentów (3 pozycje-wybijerane na pierwszych zajęciach, po jednej pozycji z każdej kategorii) - może ulegać zmianom

Monografia naukowa:

1. Batóg, Protesty studentów uniwersytetów Ivy League przeciw wojnie wietnamskiej, 1965-1970, Kielce 2008.
2. Breuer, Vendetta: Castro i bracia Kennedy, Warszawa 1998.
3. Dinges, Czas Kondora. Jak Pinochet i jego sojusznicy zasiali terroryzm na trzech kontynentach, Wołowiec 2015.
4. Dmochowski, Wietnam 1962-1975, Warszawa: Bellona, 2003.
5. Deschner, Moloch. Krytyczna historia Stanów Zjednoczonych, Gdynia: Uraeus, 1996.
6. Gati, Stracone złudzenia. Moskwa, Waszyngton i Budapeszt wobec powstania węgierskiego 1956 roku, Warszawa 2006.
7. Gremion, Konspiracja wolności. Kongres Wolności Kultury w Paryżu (1950-1975), Warszawa 2004.
8. Johnson Ross, Radio Wolna Europa i Radio Swoboda: lata CIA i późniejsze, Wrocław 2014.
9. Kenney P, Rewolucyjny karnawał. Europa Środkowa 1989, Wrocław 2005.
10. Kosidło A., Dekolonizacja Afryki: Ghana. Droga do samodzielności państwowej 1951-1957, Gdańsk 2000.
11. Lubowski Andrzej, Zbig: człowiek, który podminował Kreml, Warszawa 2011.
12. Łaptos J., Humanitaryzm i polityka. Pomoc UNRRA dla Polski i polskich uchodźców w latach 1944-1947, Kraków 2018.
13. Mazurkiewicz A., Dyplomacja Stanów Zjednoczonych wobec wyborów w Polsce 1947 i 1989 (Warszawa 2006).
14. Mazurkiewicz A., Uchodźcy z Europy Środkowo-Wschodniej w amerykańskiej polityce zimnowojennej (Warszawa-Gdańsk 2016).
15. Ostaszewski, Wietnam najdłuższy konflikt powojennego świata 1945-1975, Warszawa 2000
16. Polit Jakub, Smutny Kontynent. Z dziejów Azji wschodniej w XX wieku, Kraków 2002.
17. Person K., Dipisi. Żydzi polscy w amerykańskiej i brytyjskiej strefach okupacyjnych Niemiec, 1945-1948, Warszawa 2019.
18. Pomfret John, Pozdrowienia z Warszawy. Polski wywiad, CIA i wyjątkowy sojusz, Warszawa 2022.
19. Shepard, Powrót. Epicka opowieść o milionach wysiedlonych podczas wojny, Warszawa 2010.
20. Tyszkiewicz Jakub, Rozbijanie monolitu, Polityka USA wobec Polski 1945-1988, Warszawa 2015.

Reportaż

1. Domosławski Artur, Wykluczeni, Warszawa 2016
2. Hawranek Maria, Opryszek Szymon, Wyhoduj sobie wolność. Reportaże z Urugwaju, 2018.
3. Kapuściński Ryszard, Heban, Warszawa 1998
4. Łojek Aleksandra, Belfast. 99 ścian pokoju, Wołowiec 2015.
5. J. Morillot, D. Malovic, Uchodźcy z Korei Północnej, Warszawa: WAB, 2008
6. Smoleński Paweł, Zielone migdały, czyli po co światu Kurdowie, Wołowiec 2016.
7. Smoleński Paweł, Oczy zasypane piaskiem, Wołowiec 2014
8. Rejmer Małgorzata, Błoto słodsze niż miód. Głosy komunistycznej Albanii, 2018
9. Vulliamy Ed, Ameksyka. Wojna wzdłuż granicy, Wołowiec 2012
10. Zygar Michaił, Wszyscy ludzie Kremla. Tajne życie dworu Władimira Putina, Warszawa 2017.
11. Grzywaczewski Tomasz, Granice marzeń. O państwach nieuznawanych, Wołowiec 2018
12. Mirgos K., Gure. Historie z Kraju Basków, Wołowiec 2020.
13. Anna Politkovskaya, Rosja Putina (Warszawa 2005)
14. Paweł Pieniążek, Pozdrowienia z Noworosji (Warszawa 2015)
15. Zbigniew Parafianowicz, Michał Potocki, Wilki żyją poza prawem; Jak Janukowycz przegrał Ukrainę (Wołowiec 2015)
16. Peter Pomerantsev, Jądro dziwności. Nowa Rosja (Wołowiec 2020)
17. Frances Harrison, Do dziś liczymy zabitych. Nieznana wojna w Sri Lance (Wołowiec 2015)
18. Pin Ho, Wenguang Huang, Uderzenie w czern. Morderstwo, pieniądze i walka o władzę w Chinach (Wołowiec 2015)

Relacja świadka / biografia:

1. Dobbs Michael, Precz z wielkim bratem, Poznań 1998.
2. D. Fayza, Tager Djenane K., Droga przez piekło: od Syrii Asadów po obozy w Libanie, Warszawa 2014.
3. Demick Barbara, Światu nie mamy czego zazdrościć. Zwyczajne losy mieszkańców Korei Północnej, Wołowiec 2011

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Fritsch Rudiger von, Stempel do wolności. Ucieczka z Niemiec do Niemiec, Wrocław 2013. 5. Kaczorowski Alexander, Havel. Zemsta Bezsilnych, Wołowiec 2014. 6. Kennedy R. F., Trzydzieści dni: wspomnienia z kryzysu kubańskiego, Warszawa 2003. 7. Kohl H., Pragnąłem jedności Niemiec, Warszawa 1999. 8. J. Nowak-Jeziorański, Wojna w Eterze, Kraków: Znak, 2000. 9. Orizio Ricardo, Diabeł na emeryturze, Poznań 2004. 10. Parafianowicz Halina, Eleanor Roosevelt. W cieniu wielkiego męża, Warszawa 2000. 11. Perkins John, Hit man: wyznania ekonomisty od brudnej roboty, Warszawa 2006. 12. Rowny Edward L., Tango z niedźwiedziem. Kulisy rozmów rozbrojeniowych USA-ZSRR, Warszawa 2007. 13. Sanchez Yoani, Cuba Libre. Notatki z Havany, Warszawa 2010. 14. George-Warren Holly, Janis. Życie i Muzyka, Wołowiec 2020. 15. Ai Weiwei, Tysiąc lat radości i trosk. Wspomnienia Ai Weiwei, Karakter 2023. 16. George Bush, Brent Scowcroft, Świat przekształcony, Politeja 2000. 17. Igor Korczyłow, Kulisy dyplomacji. Historyczne rozmowy na szczycie we wspomnieniach rosyjskiego tłumacza, Warszawa 1998. 18. John Pomfret, Lekcje chińskiego. Dzieci rewolucji kulturalnej i dzisiejsze Chiny, Warszawa 2010. 19. Madeleine Albright, Pani Sekretarz Stanu, Świat Książki, 2005.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przykład zestawu pytań na egzamin <ol style="list-style-type: none"> 1. Wskaż cechy charakterystyczne procesów integracji politycznej i gospodarczej państw bloku wschodniego i zachodniego po II wojnie światowej. 2. Scharakteryzuj trzy największe problemy stanowiące wyzwanie dla rządu USA w latach 60 dwudziestego wieku w opinii pastora Martina Luthera Kinga. 3. Dlaczego Zbigniew Brzeziński został określony "ojcem chrzestnym islamskiego terroryzmu"? Proszę wyjaśnić okoliczności i stanowisko autora książki. 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.